

Паюк (Хома) Оксана
ст. гр. УПЕПм-21,
Тернопільський національний економічний університет
(науковий керівник: к.е.н., доцент кафедри
управління персоналом та регіональної
економіки Коцур А.С.)

РОБОЧИЙ ЧАС НА ПІДПРИЄМСТВІ: АНАЛІЗ ТА ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ

На сьогоднішній день актуальність проблеми ефективного використання робочого часу на підприємствах все більше зростає. Відомо, що ефективна робота будь-якого підприємства багато в чому залежить від повноти та доцільності використання фонду робочого часу. Робочий час – це встановлена законодавством тривалість залучення всіх працівників до виконання трудових функцій у технологічному процесі на робочому місці для виробництва певної продукції [1, с.168].

Одним із важливих завдань, що стоїть перед кожним підприємством є скорочення втрат робочого часу. Одним із важливих завдань, що стоїть перед кожним підприємством є скорочення втрат робочого часу. Проблематика даного дослідження полягає в тому, що кожне підприємство для покращення результатів діяльності повинно раціонально використовувати робочий час. Саме тому вивчення втрат робочого часу повинно проводитись постійно шляхом аналізу структури робочого часу, виявлення причин невиконання норм, нераціональних витрат робочого часу, так як відпрацьований працівниками час є основним вимірником праці. Отже, питання ефективності використання робочого часу завжди буде актуальним на підприємствах, так як саме цей показник впливає на продуктивність праці і кінцеві результати господарської діяльності [2].

Питання ефективного використання робочого часу є одним з найважливіших для кожного підприємства, оскільки від цього залежить величина отриманого прибутку. У процесі використання робочого часу на підприємстві вивчається рівень виконання виробничих завдань, , виявляються

втрати робочого часу та їх причини, намічаються шляхи поліпшення використання робочого часу та розробляються необхідні для цього заходи [6,с.335]. У використанні робочого часу основне місце має режим робочого часу Наскільки правильно та раціонально на підприємстві чергуються праця та відпочинок, залежить зростання продуктивності праці і інтенсивності виробництва. Ефективне використання робочого часу контролює зростання ритмічності виробництва, підвищення якості праці, а акож сприяє чіткому співвідношенню між складовими виробничого процесу, зменшенню впливу стохастичних чинників, що не тільки спотворюють виробництво, а також впливають на соціально-психологічний клімат в виробничих колективах і в цілому на повний економічний та фінансовий стан підприємства [3, с. 225]. Невід’ємною складовою ефективного управління робочим часом є вивчення втрат робочого часу з різних причин. Втрати робочого часу можуть залежати від робітника, а також з причин організаційно- технічного характеру. Усі вони є зайвими витратами, які знижують продуктивність праці. Збільшення рівня ефективності праці знаходиться у прямій залежності від використання робочого часу. Зниження втрат робочого часу і нераціональних його витрат призводить до зростання продуктивності праці без додаткових заходів і витрат. Аналіз продуктивності праці на ПрАТ «Підволочиська фабрика пластмасових виробів» показала, що обсяг виробництва продукції з 2013 по 2015 рік збільшився на 35%; середньоспискова чисельність основного персоналу збільшилася з 25 до 32 особи, тобто на 67%, а робітників – на 69%, питома вага робітників у середньосписковій чисельності персоналу залишилася незмінною [4,с.114].

На підставі вище проведеного аналізу ПрАТ «Підволочиська фабрика пластмасових виробів» ми можемо зробити висновок про те, що на підприємстві робочий час використовується недостатньо ефективно. Для підвищення ефективності роботи підприємства необхідно удосконалити структуру використання робочого часу. Потрібно скоротити внутрішньозмінні та цілоденні втрати робочого часу за рахунок введення наступних

організаційних заходів: дотримуватися правил техніки безпеки; поліпшити умови праці.

Література:

1. Грішнова О.А. Економіка праці та соціально-трудова відносина / Грішнова О.А.: Підручник. – К.: Знання, 2004. – 535с.
2. Полуянов В.П. Використання фонду робочого часу та планування зростання продуктивності праці на підприємстві / В.П. Полуянов, О.В. Плужник [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ea.dgtu.donetsk.ua:8080/jspui/bitstream/.pdf>.
3. Балабанова Л.В. Управління персоналом.: Підручник / Л.В. Балабанова, О.В. Сардак. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 468 с.
4. Виноградський М.Д. Управління персоналом / Виноградський М.Д., Виноградська А.М., Шканова О.М. – 2-ге видання: Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 502 с.
5. Древаль О.Ю. Планування діяльності підприємства: конспект лекцій / О.Ю. Древаль. – Суми: Вид-во СумДУ, 2008. – 146 с.
6. Калініна С.П. Реструктуризація і регулювання зайнятості. (Монографія) / С. П. Калініна. – Донецьк, 2006. – 557 с.

Пенкальська Соломія
ст. гр. ЕЕПм-11,

Тернопільський національний економічний університет
(науковий керівник: к.е.н., доцент кафедри економіки підприємств і корпорацій ГалькоЛ.Р.)

ПРОБЛЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ (НА ПРИКЛАДІ ГОТЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ)

На сьогоднішній день, в умовах ринкової економіки, конкуренція стає одним із найбільших регуляторів суспільного виробництва. Вона спрямовує та підпорядковує діяльність усіх суб'єктів ринку, стає причиною пошуку ефективніших шляхів використання ресурсів та підвищення виробництва. Саме завдяки конкуренції на ринку появляються більш дешеві та якісні, порівняно із конкурентами, товари та послуги.

Вчені, які досліджували конкуренцію, а саме Косвінцева, Стороженко, Подлепіна, вважають, що конкуренція є об'єктивним економічним законом

розвинутого товарного виробництва і обміну, а її основний зміст закладається у боротьбі та протистоянні.

Конкуренція відіграє важливе економічне та соціальне значення, вона спонукає підприємства знижувати витрати та створює передумови для розширення асортименту товарів та послуг.

Для готельного бізнесу конкуренція є важливою складовою, яка забезпечує постійне зростання рівня якості підприємства. На думку Подлепіної, на теперішній час все більшого розвитку набуває так звана «утворююча» конкуренція, суть якої полягає у пошуку способів співпраці конкурентів в сфері збуту та маркетингу [3].

Задля забезпечення конкурентоспроможності підприємству необхідно створювати оптимальні умови співвідношення показників якості та ціни. Необхідно підвищувати якість наданих послуг та поступово знижувати витрати на виробництво.

В загальному, конкурентоспроможність підприємств готельного господарства включає комплекс соціальних та економічних характеристик. З одного боку, це сукупність характеристик самого підприємства, яка визначається рівнем використання його виробничого, кадрового та маркетингового потенціалу. А з іншого, зовнішньоекономічних та соціальних умов, які дозволяють створювати такі послуги, які за ціновими і неціновими характеристиками можуть бути більш привабливішими для споживачів, ніж у конкурентів. В умова відкритої ринкової системи, бути конкурентоспроможним означає забезпечувати якісні та цінові характеристики послуги, відповідно до міжнародних стандартів, не зважаючи на приналежність зовнішньому чи внутрішньому ринку [1].

Одним із найпопулярніших методів оцінки конкурентоспроможності є SWOT-аналіз. Це метод стратегічного планування, суть якого полягає у визначенні чинників зовнішнього та внутрішнього середовища підприємства і їхнього поділу на категорії: сильні сторони, слабкі сторони, можливості та загрози [2].